

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. v právní věci žalobce: **TOLOSANER a.s. v likvidaci**, se sídlem Budějovická 618/53, Prah 4 – Krč, zastoupeného Mgr. Tomášem Pelikánem, advokátem se sídlem Tyršův Dům, Újezd 450/40, Praha 1, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát v Praze**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2014, č.j. ČOI 57557/14/O100/3000/14/Ad/Št,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského ze dne 6. 5. 2014, č.j. ČOI 49148/14/3000/R/N, byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích

stanicích pohonných hmot (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), kterého se měl dopustit tím, že dne 19. 2. 2014 na své čerpací stanici provozované na adrese Solná Cesta 395, Sady v Uherském Hradišti prodával motorovou naftu, která podle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o. nevyhověla limitním hodnotám normy ČSN EN 590/BS, a to v ukazateli bodu vzplanutí, když byla zjištěna hodnota 49,5 °C, ačkoliv předepsaná hodnota činí 55 °C. Za uvedený správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 60 000 Kč a dále povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

Toto rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, které žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 30. 5. 2014, č.j. ČOI 57557/14/O100/3000/14/Ad/Št, zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil.

Žalobou podanou dne 30. 6. 2014 u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení obou výše uvedených rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uplatnil námitky procesně i hmotně právní. Uvedl, že byl postupem správního orgánu prvního stupně zkrácen na svých procesních právech, když mu nebyl doručen protokol z inspekce, nebyl seznámen s výsledky kontroly a tento protokol tedy nemůže být podkladem pro rozhodnutí. Žalobce se hodlal bránit proti postupu správního orgánu při ústním jednání, které žádal nařídit. U tohoto jednání chtěl za účelem své obhajoby předložit listinné důkazy a navrhnout výslech svědků. V odvolání pak navrhnul, aby správní orgán druhého stupně nechal vypracovat znalecký posudek z oboru kybernetika za účelem prokázání, že mu inspekční protokol nebyl doručen. Ani tomuto návrhu nebylo vyhověno, když odvolací správní orgán dospěl k závěru, že žalobce neunesl důkazní břemeno. Dále žalobce brojil proti právnímu posouzení věci. Správní orgány podle něho posoudily možnost liberace podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách příliš úzce. K tomu žalobce uvedl, že motorovou naftu odebíral od společnosti Čepro, která zajišťuje výstupní kontrolu kvality paliva. Dopravu měl pak dlouhodobě sjednanou u dopravce, s nímž měl v minulosti pouze dobré zkušenosti. V důsledku inspekce inicioval u dopravce kontrolu cisterny a zjistil porušení přepážky. Tato skrytá a nečekaná závada byla příčinou zhoršené kvality motorové nafty. Žalobce se tedy domnívá, že je u něho dán důvod pro liberaci, když učinil veškerá opatření, aby zabránil porušení své povinnosti. Závadu považoval za náhodný zásah vyšší moci, nikoliv za svou nedbalost. K uvedeným skutečnostem zamýšlel žalobce navrhnout u ústního jednání před správním orgánem prvního stupně příslušné důkazy, žalovaný však rozhodnutím bez nařízení ústního jednání jakoukoliv obranu žalobci znemožnil. K uložené pokutě žalobce uvedl, že její výše je příliš vysoká, odůvodnění takové výše je podle žalobce nepřipadné, když na jednu stranu správní orgán uvedl, že odchylka kvality je nevýrazná, na druhou stranu argumentuje ochranou spotřebitele.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Podle jeho zjištění byl žalobci inspekční protokol doručen do datové schránky, což je patrné z elektronické doručky. Tato listina má veřejnou povahu a její obsah je považován za

pravdivý, ledaže by žalobce prokázal opak. Žalobce však pouze tvrdil, že mu protokol doručen nebyl, důkaz o tom nepředložil. Kromě toho měl možnost seznámit se s protokolem nahlédnutím do spisu. Pokud jde o návrhy důkazů před správním orgánem prvního stupně, žalobce byl vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a v tento okamžik mohl a měl zareagovat návrhem konkrétních důkazů. Žalovaný má povinnost zjišťovat stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro soulad rozhodnutí se zákonem. Pro rozhodnutí o spáchání správního deliktu pak byl dostatečný kontrolní protokol a jeho přílohy. Odpovědnost žalobce za správní delikt při zhoršení kvality je totiž objektivní, jde o tzv. odpovědnost za výsledek bez nutnosti prokazovat zavinění. Žalobce se může vyvinut pouze ve výjimečných případech, typicky v důsledku zásahu vyšší moci-živelné pohromy. O liberaci nelze uvažovat, pokud žalobce spoléhal na kvalitu motorové nafty od výrobce a na bezproblémového dopravce, aniž by sám zajistil průběžné měření nebo zkoušky. Sankce byla správními orgány dostatečně zdůvodněna a její výše je srovnatelná se sankcemi ukládanými žalovaným v obdobných případech.

V replice a duplice pak účastníci setrvali na svých stanoviscích, které shodně přednesli i soudu na nařízeném jednání.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, jak je uplatnil žalobce v podané žalobě podle § 75 odst. 2 s.r.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.r.s.

Žaloba není důvodná.

Podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalované, pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštěními právními předpisy a českými technickými normami. Podle § 9 odst. 1 písm. b) téhož zákona, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1. Podle § 9 odst. 10 písm. b) cit. zákona, za správní delikt se uloží pokuta do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d) nebo odstavce 4 písm. d) nebo g). Podle § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (vyhláška o jakosti a evidenci pohonných hmot), požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorová nafta ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce. V bodě 10 této přílohy je minimální hodnota bodu vzplanutí motorové nafty stanovena nad 55 °C.

Žalobní námitky posoudil soud ve shodě s konstantní judikaturou vztahující se ke skutkově i právně obdobným věcem. Tak např. o skutkově obdobném případě rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 9. 2014, č.j. 4 As 123/2014 – 33, jehož závěry mají dopad na danou věc co do vypořádání žalobních bodů týkajících se zaměření dokazování

v řízení o správním deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, objektivní odpovědnosti žalobce a rovněž možnosti liberace s odkazem na důvěru v kvalitu prodané motorové nafty a kvalitu dopravce. K ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, které zakotvuje objektivní odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob za správní delikt (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 As 112/2010 - 9, konstatoval, že při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“) na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona, kdy obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby není zavinění. K vyvození odpovědnosti zde postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. Je-li znakem skutkové podstaty objektivní stránka deliktu spočívající v konání (zde prodej nebo výdej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách), postačí k uznání odpovědnosti za správní delikt, je-li jednání žalobce prokázáno. V přezkoumávané věci bylo na jisto postaveno, že testované vzorky nevyhovovaly v parametru bodu vzplanutí normě stanovené v příloze č. 2 vyhl. č. 133/2010 Sb. Není tak důvod pochybovat o tom, že se žalobce dopustil správního deliktu uvedeného v § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, neboť motorová nafta jím prodávaná nesplňovala požadavek na jakost stanovený zvláštním právním předpisem. Zpochybňuje-li žalobce svou odpovědnost za správní delikt tím, že prokázal vynaložení veškerého úsilí, které po něm lze po právu požadovat a dovolává se aplikace § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, podle kterého právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila, pak soud ani této argumentaci nemohl přisvědčit. Případné liberační důvody by musel prokazovat žalobce jako obviněný ze správního deliktu, nikoli správní orgán, který je oprávněn pouze posoudit jejich důvodnost. Zákon všem prodejcům ukládá povinnost, prodávat pouze pohonné hmoty splňující kvalitativní požadavky stanovené v prováděcím předpisu. Pokud se žalobce domáhá aplikace ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, musel by prokázat, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat k tomu, aby zabránil porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit. K tomu v přezkoumávané věci nedošlo. Žalobce v této souvislosti uvedl, že se spolehl na svého dodavatele a přepravce, s nímž má dlouholeté dobré zkušenosti, že mu dodají pohonné hmoty vyhovující zákonným požadavkům. Takové důvody však nemohou být považovány za „veškeré úsilí“, které po žalobci lze požadovat. Distribuce pohonných hmot koncovým spotřebitelům jakožto látek potenciálně nebezpečných z důvodu jejich hořlavosti a dalších rizik pro životní prostředí i majetek či zdraví osob je spojena s řadou přísných pravidel, která mají za cíl eliminaci těchto významných rizik. Závažnosti případných následků porušení povinností provozovatelů čerpacích stanic pak odpovídá jak konstrukce objektivní odpovědnosti těchto osob za správní delikty, tak i úzce vymezený liberační důvod. Jakkoli provozovatelé čerpacích stanic zpravidla nejsou výrobci

pohonných hmot, neznamená to, že by kvalitu prodáváných pohonných hmot nemohli ovlivnit. Žalobce jako provozovatel čerpacích stanic pak nese i riziko spojené s případným porušením povinností ze strany dodavatele nebo přepravce, přičemž sám v žalobě uvedl, že ke zhoršení kvality nafty v ukazateli Bod vzplanutí po expedování od dodavatele mohlo dojít při dopravě proto, že se „u dopravce objevila prasklina v přepážce mezi komorami cisterny a v důsledku toho ke zhoršení přepravovaného zboží“.

Ani námitky týkající se zkrácení procesních práv žalobce, a to nedoručení kontrolního protokolu, nemožnosti podat proti němu námitky, nemožnosti navrhnout důkazy, nejsou důvodné. Případné vady procesní povahy bylo možno považovat za závažné porušení práva účastníka na obhajobu v řízení před správním orgánem, tedy takové vady, které způsobují nezákonnost rozhodnutí. To však nepřipadá v úvahu v dané věci, neboť ze spisu předloženého žalovaným soud z doručky datové zprávy zjistil, že oznámení o provedené kontrole a přílohy - Protokol o kontrole bylo žalobci dodáno do datové schránky dne 4. 3. 2014, přičemž dne 13. 3. 2014 se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba. Datum 13. 3. 2014 se považuje za den doručení. Žalobce byl v oznámení vyrozuměn o tom, že motorová nafta nesplňuje jeden z parametrů kvality-nízký bod vzplanutí, v závěru byl poučen o právu podat proti kontrolnímu zjištění námitky ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení. Námitky podle obsahu spisu podány nebyly a správní orgán prvního stupně vydal dne 14. 4. 2014 rozhodnutí žalobci doručené dne 16. 4. 2014, kterým žalobce uznal vinným ze spáchání správního deliktu vymezeného výše a uložil mu pokutu 60 000 Kč. Z odůvodnění jsou zřejmá zjištění z kontrolního protokolu, tak že žalobce se minimálně v tuto chvíli musel dozvědět o výsledcích laboratorních zkoušek. Proti příkazu podal žalobce včasný odpor. Správní orgán vzápětí dne 24. 4. 2014 vydal vyrozumění o podkladech pro rozhodnutí, ve kterém mj. konstatoval dosavadní průběh řízení, informoval žalobce o právu vyjádřit se ve věci a právu navrhnout důkazy, s tím, že rozhodnutí ve věci bude vydáno nejdříve desátý den po doručení vyrozumění. Toto vyrozumění bylo doručeno žalobci 25. 4. 2014. Žalobce se následně bránil obsahově stejnou argumentací jako v podané žalobě.

Z uvedeného plyne, že správní orgán dal žalobci reálnou možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, a to včetně kontrolního protokolu. Žalobce měl možnost vyjádřit se a tohoto práva využil. Naopak nevyužil svého práva navrhnout důkazy, ačkoliv byl již ve výzvě upozorněn na možnost vydání meritorního rozhodnutí nejdříve 10 dnů od doručení vyrozumění. Správní orgán nebyl povinen žalobce vyzývat k navržení důkazů opakovaně, přičemž desetidenní lhůta byla dostatečná k tomu, aby žalobce vyvinul aktivitu a do spisu zaslal veškeré listiny a specifikoval konkrétní důkazní návrhy. Následný postup správního orgánu, který při rozhodnutí vyšel primárně z kontrolního protokolu, nemohl být pro žalobce nepředvídatelný. Jestliže konkrétní důkazní prostředky relevantní pro danou věc žalobce neuplatnil a teprve při jednání soudu navrhoval budoucí provedení důkazů majících podpořit jeho argumentaci o porušení procesních práv v průběhu řízení před správními orgány, pak soud musí zdůraznit, že správní soudnictví není druhou odvolací instancí, a není povoláno

k tomu, aby nahrazovalo řízení vedené správními orgány. Konečně uvedl-li žalobce v žalobě, že „se domnívá“, že „uložená pokuta je příliš vysoká“ pak jde o „domněnku“ ničím nepodloženou a soudu předestřenou v rovině konstatování.

K tomu pak lze toliko uvést, že správní orgán uložil žalobci pokutu zhruba v jedné setině zákonné výše, když za posuzovaný správní delikt lze podle § 9 odst. 10 zákona o pohonných hmotách uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč. Výše pokuty byla přiléhavě odůvodněna na stranách 6 a 7 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kde byla rozebrána veškerá významná hlediska, která správní orgán promítl do výše uložené pokuty 60 000 Kč. Soud neshledal důvod vstupovat do uvážení správního orgánu na základě ničím neodůvodněné a nepodložené úvahy žalobce o příliš vysoké pokutě.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu postupem podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl jako nedůvodnou.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaný, který měl v řízení plný úspěch, žádné náklady spojené s tímto řízením nepožadoval, proto mu jejich náhrada nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. května 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu